

FAMILIEN FIK MERE BEBOELSE OG MERE VARME, MEN BETALER MINDRE

Tekst Carsten Folke Møller | **Foto** Ninna Flor

For at få plads til de tre store børn fik Betina og Lars renoveret og isoleret husets 1. sal. Med et nyt pillefyr kan hele huset blive varmet op for færre penge end før, så familien tænker ikke længere på at spare på varmen.

FAKTA OM HUSET

Hustype: Landhus, stuehus 1850-1920

Byggeår: 1881

Areal: 233 m²

Energiløsninger: Efterisolering af skråvægge, udskiftning af vinduer, etablering af ovenlysvinduer, konvertering til biobrændsel, udskiftning af cirkulationspumpe, udskiftning af radiatortermostater

Samlet investering for alle løsninger: 68.000 kr. tjekker

Samlet årlig besparelse for alle løsninger: 18.900 kr.

Alle historier i caseboksen er udført for boligernes egne sponsorer og holdninger, ligesom tal for investering og energiforbrug er og efter renoveringen kommer fra boligbyggeren selv. Der er brugt gennemsnitlige energipriser og korrigeret energiforbrugene efter vejret.

"Vores energiforbedringer faldt i to etaper, hvor vi først har renoveret husets 1. sal, som ikke tidligere var i brug, og så har vi fået udskiftet oliefyret med et pillefyr og fået udskiftet cirkulationspumpen og radiatortermostater," fortæller Betina og Lars på en dag i december, som mere ligner efterår end hvid jul.

"Med tre store børn ville vi gerne have noget mere plads, og vi besluttede at renovere 1. salen, som var et stort, tomt og koldt rum med et par små vinduer," siger Lars.

Koldt i underetagen

"Det var derfor også koldt nede i stueetagen, som var svær at holde varm, og vi havde en fugtig varme, der ikke holdt længe," fortsætter Betina. "Vi besluttede at renovere hele overetagen, isolere den og sætte flere vinduer i," siger hun, før Lars igen tager over:

"Efter det projekt var det tid til at få skiftet det gamle oliefyr. Vi endte med et pillefyr, og i samme omgang fik vi skiftet cirkulationspumpen og radiatortermostaterne, fordi det var energibesparende, og vi kunne få tilskud til udskiftningerne," forklarer han.

Vi er i Østjylland på en nedlagt landbrugs-ejendom, hvor Betina og Lars har boet siden 2007 med deres tre børn på 11, 14 og 17 år.

Eget kildevæld på grunden

"Vi boede til leje på en tilsvarende ejendom, som kommunen besluttede sig for at udstykke. Vi så kun ét sted, før vi købte, og det var her," fortæller Lars og bliver suppleret af Betina: "Vi har knap 10 hektar med plads til vores heste, hunde og katten – og med ridebane og eget kildevæld på grunden, der bliver omkranset af en bæk på to sider," siger hun.

Betina er ansat i et vs-firma, mens Lars arbejder på et slagteri inde i byen. De har siden 2007 lavet en gennemgribende renovering af huset.

"Til 1. salen kendte vi en tømrer, som satte helt nye spær op og løftede hanebåndene, men selve isoleringen lavede vi selv efter tømrerens rådgivning," forklarer Lars.

Tømreren og en ingeniør hjalp med at søge om byggetilladelse, og derudover brugte parret nettet til at finde og beregne

isolering. Den samlede renovering af 1. salen endte med at indeholde store vinduespartier til gavlene, ovenlysvinduer og isolering af loft og gulve.

Vinduer blev købt 'brugt'

Alle vinduerne blev købt 'brugt' af sælgere, som enten havde købt i forkerte mål eller aldrig havde fået gennemført deres renoveringer.

"Da vi skrottede oliefyret, kiggede vi meget på at skifte til jordvarme eller en luft til vand-varmepumpe. Men der var for mange spørgsmål og for mange skrækszenarier tegnet op af de firmaer, vi fik besøg af," fortæller Lars.

"Til sidst fandt vi på nettet frem til Energitjenesten, som tilbød uvildig rådgivning," tilføjer Betina. "Yes, tænkte vi bare. De an-

"Huset er blevet forvandlet fra at være et ældre, nedlagt landbrug til en liebhaverejendom. Vi har fået næsten 100 m² ekstra beboelse. Pillefyret betyder, at vi ikke sparer på varmen længere; det er fantastisk. Der skal bare være dejligt varmt."

Betina og Lars

befalede pillefyret, som den bedste løsning til vores situation. Vi valgte fyret på en liste over godkendte pillefyr, som Teknologisk Institut vedligeholder," forklarer hun.

Handlede om komfort og besparelser

Alle omkostninger til energiforbedringerne blev taget ud af familiens opsparing. "Det handlede både om at renovere overetagen, så vi kunne bruge den, og om at spare penge på varmen. Vi skulle gøre overetagen optimal for børnene," fortæller Betina.

Pillefyret handlede til gengæld primært om økonomi. "Vi ville gerne nedbringe vores udgifter til varme, for det var mange penge at hive ud af budgettet hvert år. Samtidig er afskrivningen virkelig hurtig," siger Lars.

Hårdt arbejde undervejs

Da det kom til renovering af 1. salen, blev arbejdet foretaget af en kombination af håndværkere og Betina og Lars selv. "Det var da hårdt undervejs, og nogle gange måtte vi slippe det lidt," indrømmer Lars. "Vi sov godt i den periode," griner han.

Tømreren satte vinduerne på plads, mens Betina og Lars selv stod for at blive færdige indvendig med både vinduer og isolering.

"Til pillefyret kørte vi oliefyret tomt, og så fik vi det skrottet," forklarer Betina. "Vi havde én dag uden varme, men installatøren af pillefyret arbejdede helt til midnat, fordi han bare ville være færdig," siger hun.

Er blevet en liebhaverejendom

Selv om det ikke ligner jul udenfor, så har de to omgange af forbedringer været en gave for Betina og Lars.

"Huset er blevet forvandlet fra at være et ældre, nedlagt landbrug til en liebhaverejendom. Det har fået energimærke D, og det er jo resultatet af vores arbejde," understreger Betina.

"Når det gælder renoveringen af 1. salen, så har vi fået næsten 100 m² ekstra beboelse," fortsætter Lars. "Vi har heller ingen kuldebroer længere, og det er meget

nemmere at varme op i stueetagen. Nu kan man mærke, hvor køligt det var før," siger han, før Betina går videre til pillefyret.

"Pillefyret betyder, at vi ikke sparer på varmen længere; det er fantastisk. Der skal bare være dejligt varmt," siger hun tilfreds. "Det er en stor økonomisk frihed, vi har fået, det er næsten som at være på ferie hver dag," siger hun.

GODE RÅD OVER HÆKKEN

Vær vedholdende, hvis du får brug for din forsikring

Indhent flere tilbud på isolering, og pres leverandøren - det betaler sig

Jo bedre forberedelse, jo bedre bliver resultatet

Sæt den første blyantstreg helt lige

Gennemgå rummet grundigt, før du går i gang, så fejl kan rettes, før isoleringen er sat op